

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

VLADE FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

za 2018. godinu

Broj: 01-02-06-14-1-2053-6/18

Sarajevo, maj 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	6
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	10
5.1	<i>POSTUPANJE U SKLADU SA POSLOVNIKOM O RADU VLADE FBIH.....</i>	<i>10</i>
5.2	<i>USVAJANJE PROGRAMA UTROŠKA SREDSTAVA TRANSFERA I UTVRĐIVANJE PRIORITETA PLAĆANJA U SKLADU SA ZAKONOM O IZVRŠAVANJU BUDŽETA FBIH ZA 2018. GODINU</i>	<i>11</i>
5.3	<i>ODOBRAVANJE SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE</i>	<i>13</i>
5.4	<i>OSTALI POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI VLADE FBIH</i>	<i>15</i>
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	16
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	17
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	17
7.1.1	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	17
7.1.1.1	Plate i naknade troškova zaposlenih.....	17
7.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	17
7.1.1.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	20
7.2	BILANS STANJA	21
7.2.1	Stalna sredstva	21
7.2.2	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	22
7.2.3	Dugoročne obaveze i razgraničenja.....	22
8.	JAVNE NABAVKE	22
9.	OSTALI NALAZI	23
9.1	<i>IMPLEMENTACIJA PREPORUKA VEZANIH ZA UGOVOR O STRATEŠKOM PARTNERSTVU – PROVEDBENI UGOVOR O KOLIČINSKOM LICENCIRANJU.....</i>	<i>23</i>
9.2	<i>SUDSKI SPOROVI.....</i>	<i>24</i>
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	24
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	26
	<i>Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu</i>	<i>27</i>
	<i>Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine</i>	<i>30</i>

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vlade FBiH)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2018. godine, račun prihoda i rashoda, izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Vlade FBiH prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Vlade FBiH u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Vlade FBiH je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i

pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Vlade FBiH.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena kao i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstva.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Vlade FBiH za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom:

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Prilikom donošenja odluka i zaključaka Vlade Federacije Bosne i Hercegovine nisu u potpunosti poštovane odredbe Poslovnika o radu Vlade FBiH, kao i odredbe Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu u dijelu donošenja odluka o usvajanju programa utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera za budžetske korisnike. Navedeno je imalo uticaj na izvršavanje Budžeta FBiH za 2018. godinu i visinu realizovanih sredstava (tačke 5.1. i 5.2. Izvještaja);
2. Kod odobravanja i korištenja sredstava Tekuće rezerve nisu u potpunosti poštovane odredbe Zakona o budžetima u FBiH i Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu (tačka 5.3. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Vlade FBiH u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- **Na osnovu prijedloga Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i mišljenja Federalnog ministarstva finansija i Ureda za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije, Vlada FBiH je donijela odluku o davanju saglasnosti za otvaranje namjenskog projektnog računa Federalnog ministarstva prometa i komunikacija izvan Jedinstvenog računa Trezora, na koji su u decembru 2018. godine prebačena neutrošena sredstva „Kapitalnog transfera javnim preduzećima – Transfer za izgradnju autocesta i brzih cesta“ u iznosu 153.000.000 KM (tačka 5.1. Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Vlade FBiH je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Vlade FBiH, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 31.maj 2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu;
- Budžet FBiH za 2018. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o platama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o Vladi FBiH;
- Poslovnik o radu Vlade FBiH.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je izvršni organ FBiH, koja na osnovu Ustava FBiH i Zakona o Vladi FBiH¹ vrši izvršnu vlast u Federaciji BiH, osim ako određene izvršne kompetencije nisu Ustavom FBiH predviđene za Predsjednika FBiH, odnosno potpredsjednike FBiH. Vlada FBiH zastupa Federaciju BiH i upravlja imovinom u vlasništvu FBiH. U ostvarivanju svojih ovlaštenja donosi uredbe sa zakonskom snagom, uredbe, odluke, rješenja i zaključke.

Vladu FBiH čine premijer Vlade FBiH i 16 ministara. Premijer ima dva zamjenika koji se biraju iz reda ministara, a iz različitih konstitutivnih naroda. Za svoj rad isti su odgovorni Parlamentu FBiH, Predsjedniku i potpredsjednicima FBiH. Vlada FBiH radi i odlučuje na sjednicama na osnovu Poslovnika o radu Vlade FBiH, kojim se, pored ostalog, reguliše odnos Vlade FBiH prema Predsjedniku i potpredsjednicima FBiH i odnos Vlade FBiH prema Parlamentu FBiH.

Generalni sekretarijat Vlade FBiH (u daljem tekstu: Sekretarijat) vrši stručne poslove za potrebe Vlade FBiH, radnih tijela Vlade FBiH, ureda Premijera, oba zamjenika premijera i članove Vlade FBiH u skladu sa Uredbom o Generalnom sekretarijatu Vlade FBiH. Radom Sekretarijata rukovodi Sekretar Vlade FBiH, kojeg imenuje Vlada FBiH. **Sredstva za rad Vlade FBiH obezbjeđuju se u federalnom budžetu, a u okviru istih su i sredstva za rad Sekretarijata.** Odredbama Poslovnika o radu Vlade FBiH propisano je da je **Sekretar Vlade FBiH naredbodavac za izvršavanje finansijskog plana Vlade FBiH i isti potpisuje akte koji su u djelokrugu poslova sekretara**, a prema Zakonu o Vladi FBiH sekretar Vlade usklađuje rad svih stručnih službi u obavljanju poslova za potrebe Vlade i odgovoran je za njihov rad.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Generalnog sekretarijata Vlade FBiH uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Istim je sistematizovano 100 radnih mjesta (13 savjetnika u Uredu Premijera i Zamjenika premijera i 87 uposlenika Sekretarijata). Na dan 31.12.2018. godine je bilo 89 zaposlenih, od čega 17 članova Vlade FBiH i 72 zaposlenika Sekretarijata. Budžetom FBiH za 2018. godinu u Vladi FBiH i Sekretarijatu planirani broj zaposlenih je 96.

Vladom FBiH rukovodi Premijer Vlade FBiH Fadil Novalić, imenovan 31.03.2015. godine. U januaru 2012. godine za sekretara Vlade FBiH imenovana je Edita Kalajdžić.

Sjedište Vlade FBiH je u Sarajevu, u ulici Hamdije Čemerlića 2, a ista ima i Područni ured u Mostaru i Brčko Distriktu.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Vlade FBiH za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilanci u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2018. godine do maja 2019. godine, sa prekidima.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

¹ „Sl. novine FBiH“, 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju Vlade FBiH za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Vlada FBiH je postupila u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestila o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da su se preduzele odgovarajuće mjere u skladu sa planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Akti o osnivanju radnih tijela i komisija su doneseni u skladu sa Uredbom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa;
- 2) Sekretarijat je uputio inicijativu Federalnom ministarstvu pravde za preispitivanje Uredbe o načinu ostvarivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe;
- 3) U revidiranoj godini nije bilo neopravdanih i nenamjenski utrošenih sredstava transfera;
- 4) Prilikom provođenja postupaka nabavke primjenjivale su se odgovarajuće vrste postupka u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama;
- 5) Kupovinom zgrade za smještaj institucija Vlade FBiH stvoreni su uslovi za povezivanje više institucija na jednoj lokaciji na raspoložive servere, kao i unapređenjem IT infrastrukture federalnih budžetskih korisnika.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Završeno je mapiranje procesa i utvrđivanje registra rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, ali dio internih akta još uvijek nije usaglašen sa navedenim zakonom;
- 2) Programom utroška sredstava za transfere utvrđena je obaveza izvještavanja o utrošku sredstava, ali ne i svrha, način korištenja doznačenih sredstava u skladu Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH;
- 3) U cilju vođenja centralnog registra o softverskoj imovini djelimično su obezbijeđeni podaci od budžetskih korisnika o licenciranim softverima koji koriste i za iste su provedene provjere dostavljenih podataka u skladu sa Uredbom o upravljanju softverskom imovinom u organima i tijelima FBiH.

Nerealizovane preporuke

- 1) Poduzeti aktivnosti kako bi se zakonskim i drugim propisima, te internim aktima jasno definisao status nosilaca izvršne vlasti (ministra) u cilju tačnog utvrđivanja mjesta zasnivanja radno-pravnog statusa i ostvarivanju prava po osnovu istog;
- 2) Osigurati primjenu Poslovnika o radu Vlade FBiH u dijelu koji se odnosi na donošenje zaključaka u skladu sa članom 32. Poslovnika;
- 3) Potrebno je da Vlada FBiH prilikom donošenja Programa utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera izvrši suštinsku analizu svih elemenata programa utroška sredstava, a posebno kriterija za raspodjelu sredstava, koji moraju biti odgovarajući za date programe utroška sredstava i prilagođeni namjeni svakog programa, te mjerljivi i dovoljno razrađeni kako bi poslužili za odabir projekata i programa za sufinansiranje;
- 4) Programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera ne planirati interventna sredstva;

- 5) Programe utroška sredstava tekućih transfera neprofitnim organizacijama odobravati nakon što se utvrde izvori i visina finansiranja za obavljanje redovnih aktivnosti, odgovarajući kriteriji za dodjelu sredstava i namjena korištenja sredstava;
- 6) Potrebno je da Vlada FBiH jasno definiše izvještavanje o utrošku sredstava transfera uz relevantnu dokumentaciju i propiše način utvrđivanje procjene efekata koji su postignuti utrošenim sredstvima transfera prethodne godine, u cilju planiranja prema realnim potrebama u narednom periodu;
- 7) Potrebno je da Vlada FBiH preispita utvrđene prioritete izvršavanja Budžeta FBiH za obaveze po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima, obzirom na značajan iznos istih koji je potrebno utvrditi i iskazati u Glavnoj knjizi Trezora, imajući u vidu povećanje glavnog duga po osnovu troškova spora i zatezних kamata;
- 8) Sredstva tekuće rezerve Vlade FBiH koristiti samo za namjene propisane Zakonom o budžetima u FBiH;
- 9) Utvrditi mjerljive i jasne kriterije za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava prilikom raspodjele tekuće rezerve Premijera i dva zamjenika Premijera, te osigurati nadzor nad utroškom doznačenih sredstava;
- 10) Prilikom usklađivanja pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u federalnim organima i organizacijama i davanja saglasnosti na iste, Vlada FBiH treba utvrditi optimalan broj izvršilaca za obavljanje poslova iz nadležnosti;
- 11) Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru svoje nadležnosti, utvrdi ograničenja za troškove upotrebe službenih mobilnih telefona za sve članove Vlade FBiH;
- 12) Ugovore o djelu u skladu sa zakonskim propisima, zaključivati na određeno vrijeme, sa tačno definisanim zadacima koje treba uraditi i rokom za izvršenje istih, te iste ne zaključivati za poslove iz nadležnosti Vlade FBiH;
- 13) Preispitati opravdanost plaćanja naknada za rad u komisijama, a obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade uposlenicima za rad u komisijama vršiti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima;
- 14) Dospjele obaveze iskazivati u skladu sa načelom modificiranog nastanka poslovnog događaja, odnosno, članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa. Vlada FBiH je usvojila značajan broj internih akata i procedura u cilju uspostavljanja sistema internih kontrola.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Generalnog sekretarijata Vlade FBiH utvrđena je unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta Sekretarijata i Ureda Premijera FBiH, organizacione jedinice, njihov djelokrug, rukovođenje Sekretarijatom i organizacionim jedinicama, odgovornost za rad i rukovođenje, stručni kolegij, radna tijela, saradnja u vršenju poslova i zadataka, programiranje i planiranje rada, način ostvarivanja prava i dužnosti iz radnih odnosa. **Navedenim Pravilnikom nisu obuhvaćeni Premijer i članovi Vlade FBiH (ministri federalnih ministarstava), iako isti imaju zasnovan radno-pravni odnos u Vladi FBiH. Ministri u Vladi FBiH ostvaruju plate i naknade troškova zaposlenih, a ostali troškovi vezani za rukovođenje ministarstvima (putni troškovi, troškovi telefona i sl.) terete troškove nadležnih ministarstava u kojima su isti imenovani. Ovakav način isplate navedenih naknada zaposlenim, koji nisu u radnom odnosu nadležnih ministarstava, dovodi u pitanje porezni**

tretman isplaćenih naknada. Ustavom FBiH i Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH² utvrđene su obaveze i odgovornosti ministara kao rukovodioca ministarstva u kojem su imenovani. Međutim, Zakonom o pravima izabranih dužnosnika, nosioca izvršnih funkcija i savjetnika u institucijama vlasti FBiH³, nije izričito propisano u kojoj instituciji nosioci izvršne vlasti ostvaruju prava iz radno-pravnog odnosa (plate i dodatke koje nemaju karakter plate). Troškovi po osnovu radno-pravnih odnosa za ministre nisu planirani i realizovani u budžetu resornog ministarstva, a rukovodeća funkcija ministarstva nije definisana internim aktom nadležnog ministarstva.

Pravilnikom o internim kontrolama, iz septembra 2015. godine, definisani su upravljački, administrativni i finansijsko-računovodstveni interni kontrolni postupci, ali za bitne procese iz djelokruga rada Sekretarijata nisu identificirani rizici i nije procijenjen njihov nivo (praćenje izvještavanja o utrošku sredstava transfera, način odobravanja sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH i izvještavanja o utrošku sredstava odobrenih iz tekuće rezerve, te praćenje rada komisija koje je formirala Vlada FBiH). Konstatovali smo da se ne vrši nadzor nad kontrolnim aktivnostima i da nije uspostavljen efikasan tok komunikacija i informisanja.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima unutrašnje kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše interna kontrola, imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici 28.02.2019. godine. Na osnovu navedenih propisa Federalno ministarstvo finansija je u februaru 2018. godine donijelo Smjernice o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH⁴ kojima su definisani opći i posebni uslovi finansiranja, te postupci koje davaoci budžetskih sredstava trebaju primjenjivati prilikom dodjele sredstava iz budžeta. Postupci obuhvataju aktivnosti: planiranja budžetskih sredstava, odabira, ugovaranja, praćenja provođenja i evaluacije rezultata utroška sredstava dodijeljenih putem transfera, javnog objavljivanja i izvještavanja. U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH i navedenim Smjernicama, Sekretarijat je trebao internim aktima definisati način raspodjele tekućih transfera i uspostaviti odgovarajući sistem internih kontrola. Sekretarijat je sačinio Mapu procesa koju je usvojio odlukom o konsolidovanom odobravanju implementacije i upotrebe istih za 38 procesa koje čine registar rizika u softverskoj aplikaciji. Međutim, nije izvršeno ažuriranje i dopuna svih internih akata u skladu sa naprijed navedenim propisima.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja za 2018. godinu konstatovana je nedosljedna primjena zakonskih propisa i internih akata, nezadovoljavajući sistem internih kontrola u dijelu: obavljanja poslova iz nadležnosti, planiranja i korištenja sredstava tekuće rezerve, obračuna i isplate naknada članovima komisija, zaključivanja ugovora o djelu, donošenja programa za utrošak sredstava tekućih transfera i nadzora nad namjenskim utroškom istih.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti je sačinjena i dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.

Preporuke:

- **Poduzeti aktivnosti kako bi se zakonskim i drugim propisima, te internim aktima jasno definisao status nosilaca izvršne vlasti (ministra) u cilju tačnog utvrđivanja mjesta zasnivanja radno-pravnog statusa i ostvarivanju prava po osnovu istog;**
- **Nastaviti aktivnosti na uspostavi sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima, u cilju jačanja internih kontrola.**

² „Sl. novine FBiH“, 35/05

³ „Sl. novine FBiH“, 59/06; 84/08 i 9/10

⁴ „Sl. novine FBiH“, 15/18

Interna revizija

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovano je i popunjeno radno mjesto **internog revizora** (stručni savjetnik), koji odgovara Sekretaru Vlade FBiH. Donesen je Pravilnik o internoj reviziji, Smjernice za rad internog revizora, Strateški plan rada interne revizije za period 2018-2020. godine i Godišnji plan rada za 2018. godinu. U toku 2018. godine planirane su i izvršene četiri revizije, koje se tiču funkcionisanja rada Vlade FBiH i nisu evidentirani značajni propusti.

Prevenција korupcije

Vlada FBiH je 16.09.2016. godine donijela Odluku o usvajanju Strategije za borbu protiv korupcije 2016.-2019. Federacije BiH i Odluku o usvajanju Akcionog plana za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2016.-2019. Federacije BiH⁵. Strategijom su definisani strateški ciljevi (prevencija korupcije, suzbijanje korupcije, razvijanje svijesti o štetnosti korupcije i saradnja sa građanskim društvom i koordinacija, monitoring i evaluacija antikorupcijskih aktivnosti) i strateški programi kojima se isti postižu. Akcionim planom za provedbu Strategije detaljnije su planirane mjere, aktivnosti, nosioci aktivnosti i vremenski rokovi za realizaciju aktivnosti, koje se između ostalog odnose i na praćenje ostvarenih rezultata. Koordinaciju i praćenje realizacije planiranih aktivnosti iz Akcionog plana za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije vrši Antikorupcioni tim Vlade FBiH koji je imenovan 07.04.2016. godine. Isti je sačinio i dostavio godišnji izvještaj koji je Vlada FBiH usvojila Zaključkom od 07.02.2019. godine i definisano je da Antikorupcioni tim nastavi aktivnosti u skladu sa zadacima iz Rješenja o njegovom formiranju.

Programom rada Antikorupcionog tima za 2018. godinu planirane su aktivnosti na: uspostavi antikoruptivne mreže kroz određivanje fokusnih tačaka, izradu planova integriteta, realizaciju zaključaka Vlade FBiH, saradnju sa NVO i antikorupcionim timovima iz BiH te edukacija koordinatora. U 2018. godini održano je devet sjednica i razmatrano 59 tačaka koje su se odnosile na: implementaciju Strategije i Akcionog plana (17 tačaka ili 29%); saradnju sa NVO, Agencijom za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, antikorupcionim timovima u kantonima, saradnju sa međunarodnim organizacijama, ambasadama i sl. (9 tačaka ili 15%); logistička pitanja i pitanja načina rada, organizacije, planiranja i izvještavanja Antikorupcionog tima (11 tačaka ili 19%) i operativna pitanja (22 tačaka ili 37%). U izvještaju se navodi da je od 132 federalna organa uprave, federalne upravne organizacije, pravna lica u kojima federalni organi uprave i upravne organizacije imaju nadležnost po osnovu zakonskih i vlasničkih prava, određeno 128 koordinatora antikorupcijskih aktivnosti. Identifikovano je 88 obaveznika za izradu Plana integriteta kao preventivnog antikorupcijskog alata koji je osnova za definisanje rizika svakog radnog mjesta i otklanjanje uslova koji pogoduju nastanku korupcije, a planove integriteta je izradilo i usvojilo 72 obaveznika (81%).

Jedan od strateških ciljeva Antikorupcionog tima je osiguranje normativnog okvira za učinkovitu borbu protiv korupcije u FBiH. Shodno navedenom, Vlada FBiH je 29.03.2018. godine usvojila prednacrt Zakona o zaštiti prijavitelaca korupcije u FBiH, a Predstavnički dom Parlamenta FBiH je 20.06.2018. usvojio Nacrt ovog Zakona. Zakon o sukobu interesa u organima vlasti FBiH je u završnoj fazi prednacrtu u Federalnom ministarstvu pravde.

Antikorupcioni tim je pozicioniran kao ključni koordinator antikorupcijskih aktivnosti na nivou FBiH i isti će, u skladu sa nadležnostima, kontinuirano inicirati i koordinirati provođenje aktivnosti koje su započete, koje su u toku provođenja, kao i aktivnosti čija realizacija nije započeta. Prema prezentiranoj dokumentaciji, ne možemo potvrditi da su realizovane sve aktivnosti i zadaci koji su definisani naprijed navedenom Strategijom i Akcionim planom.

Preporuka:

- ***Nastaviti aktivnosti na ispunjenju strateških ciljeva utvrđenih Strategijom za borbu protiv korupcije 2016.-2019. i Akcionim planom za provođenje Strategije za borbu protiv korupcije 2016. -2019. godina.***

⁵ „Sl. novine FBiH“, 75/16

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

5.1 POSTUPANJE U SKLADU SA POSLOVNIKOM O RADU VLADE FBiH

Poslovníkom o radu Vlade FBiH⁶ utvrđena je obaveza federalnih organa uprave i drugih tijela federalne uprave, koji kao obrađivači materijala za razmatranje na sjednicama Vlade FBiH, uz prednacrt, odnosno nacrt zakona i drugog propisa, Vladi FBiH podnose obrazloženje za donošenje istih i mišljenja na date materijale pribavljena od Ureda Vlade FBiH za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije, Federalnog ministarstva pravde i Federalnog ministarstva finansija. Propisana je obaveza Sekretarijatu da izvrši povrat materijala koji nisu sačinjeni u obliku i na način kako je to propisano odredbama Poslovnika o radu Vlade FBiH, kao i obavezan sadržaj zaključaka.

Veliki broj zaključaka Vlade FBiH (86% zaključaka), donesenih u 2018. godini, kao i prethodnih godina, ne sadrži prijedloge konkretnih mjera, radne zadatke za federalna ministarstva i druga tijela federalne uprave, kao ni rokove za izvršavanje istih, što nije u skladu sa članom 32. Poslovnika o radu Vlade FBiH. Kao primjer navodimo sljedeće zaključke:

Zaključak Vlade FBiH V broj 46/2018 od 11.01.2018. godine kojim se usvaja Informacija o provedbi Strategije za borbu protiv korupcije FBiH 2016-2019. i insistira na provedbi aktivnosti predlaganja izmjena pravnog okvira kojim se uređuje sukob interesa u organima vlasti FBiH i ostalih zakona iz ove oblasti bez određenog roka izvršenja; **Zaključak Vlade FBiH V broj 152/2018** od 01.02.2018. godine kojim se zadužuje Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta da izradi informacioni sistem sa web portalom poslovnih zona u FBiH i pravne propise iz ove oblasti, bez roka izvršenja; **Zaključak Vlade FBiH V broj 892/2018** od 12.07.2018. godine kojim se zadužuju Federalno ministarstvo finansija i Federalno ministarstvo rada i socijalne politike da pronađu adekvatno rješenje po pitanju postojeće kolizije važećih odredaba o obavezi plaćanja poreza na dobit privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom, nije utvrđen rok izvršenja; **Zaključak Vlade FBiH V broj 906/2018** od 12.07.2018. godine kojim se zadužuje Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije da pripremi tendersku dokumentaciju i provede proceduru javnih nabavki za izbor izvođača izrade Strateške studije, bez utvrđenog roka izvršenja; **Zaključak Vlade FBiH V broj 1086/2018** od 06.09.2018. godine kojim se zadužuje Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da u skladu sa Zakonom o upravnom postupku i Zakonom o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, u saradnji sa Federalnom upravom za inspekcijske poslove, nastavi aktivnosti u cilju rješavanja predmeta po Modelu ruralnog razvoja iz 2012, bez utvrđenog roka izvršenja.

Informacije o izvršenju zaključaka u 2018. godini su sačinjavane mjesečno u skladu sa Poslovníkom o radu Vlade FBiH kojim je propisano da sekretar Vlade FBiH jednom mjesečno, a u drugim slučajevima u skladu s odlukom Vlade FBiH, dostavlja informaciju o izvršenju programa rada za tekuću godinu uključivši i informaciju o izvršenju zaključaka, stavova, odluka i drugih akata Vlade FBiH.

Uvidom u dostavljeni Pregled praćenja realizacije donesenih zaključaka Vlade FBiH (u kojem su navedeni organi nadležni za postupanje, planirani rok za provođenje, status zaključka - da li je realizovan ili ne, te obrazloženje ukoliko isti nije realizovan). Sekretarijat sedmično traži od federalnih ministarstva, uprava ili institucija informaciju o realizaciji zaključaka, te nakon dobijanja informacije o realizaciji ili razlozima nerealizacije zaključaka sačinjava navedeni pregled. Pored navedenog za određene zaključke nije naveden status istih ili obrazloženje što ukazuje da praćenje realizacije zaključaka nije potpuno, te isto ne može biti osnov za pravovremeno donošenje akata koje bi rad Vlade FBiH učinio efikasnijim i učinkovitijim.

Preporuka:

- ***Prilikom donošenja zaključaka osigurati u cijelosti primjenu člana 32. Poslovnika o radu Vlade FBiH.***

⁶ „Sl. novine FBiH“, 1/94, 8/95, 58/02, 19/03, 2/06 i 8/06

Vlada FBiH je 25.10.2018. godine, uz prethodnu saglasnost Federalnog ministarstva finansija, donijela Odluku o davanju saglasnosti za otvaranje namjenskog projektnog računa Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija koja nije u skladu sa članom 25. Zakona o izvršavanju Budžeta u FBiH za 2018. godinu. Navedenim članom Zakona utvrđeno je da će se sredstva „Kapitalnog transfera javnim preduzećima – Transfer za izgradnju autocesta i brzih cesta“, prenijeti na poseban namjenski projektni račun Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i koristiti po programima koje donosi Vlada FBiH, kada se za to steknu potrebni finansijski i tehnički uslovi. Otvaranje posebnog namjenskog računa izvan Jedinственог računa Trezora nije u skladu sa članom 2. tačka g) Zakona o trezoru u FBiH. Nadležno Ministarstvo, na osnovu odluke, je potpisalo ugovor sa Union Bankom o otvaranju računa na koji su sredstva prebačena 22.12.2018. godine u iznosu od 153.000.000 KM. Zakonom o izvršavanju Budžeta u FBiH za 2018. godinu utvrđeno je da će se sredstva realizovati kada se steknu potrebni tehnički i finansijski uslovi, a obzirom da se nisu stekli tehnički uslovi nije bilo realizacije planiranih aktivnosti. Isto potvrđuje Izvod Union Banke od 31.12.2018. godine, na kojem je iskazano stanje prenesenih sredstava, koja nisu evidentirana niti na izvještajima Ministarstva niti u Glavnoj knjizi Trezora.

Ova odluka je imala za posljedicu da sredstva koja su prebačena na projektni račun kod Union banke u iznosu od 153.000.000 KM nisu evidentirana na dan 31.12.2018. godine u Glavnoj knjizi Trezora Budžeta FBiH.

Preporuka:

- ***Utvrđiti osnovanost otvaranja namjenskog projektnog računa izvan Jedinственог računa Trezora i poduzeti aktivnosti sa Federalnim ministarstvom finansija i Federalnim ministarstvom prometa i komunikacija na povratu sredstava na jedinstveni račun trezora, u skladu sa Zakonom o trezoru u FBiH.***

5.2 USVAJANJE PROGRAMA UTROŠKA SREDSTAVA TRANSFERA I UTVRĐIVANJE PRIORITETA PLAĆANJA U SKLADU SA ZAKONOM O IZVRŠAVANJU BUDŽETA FBiH ZA 2018. GODINU

Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu propisano je da se sredstva tekućih i kapitalnih transfera koriste po programima koje donosi Vlada FBiH, a isti čine najmanje 31% ukupnih sredstava odobrenih budžetom za ove namjene. Provedenom revizijom finansijskih izvještaja kod većine budžetskih korisnika utvrđeno je sljedeće:

- prilikom planiranja u budžet su uvršteni i transferi koji nisu imali zakonski osnov za planiranje, niti su osigurane sve potrebne saglasnosti nadležnih institucija;
- kriteriji za raspodjelu sredstava, koji su sastavni dio programa utroška sredstava koji su usvojeni odlukama Vlade FBiH, nisu mjerljivi zbog čega bodovanje i odabir korisnika transfera nije izvršeno transparentno;
- određenim programima već je unaprijed utvrđen iznos sredstava za raspodjelu po korisnicima;
- sredstva rezerve ili interventna sredstva, čine značajan dio sredstava planiranih programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera Budžeta FBiH, a raspodjela istih vrši se bez primjene propisanih kriterija za raspodjelu sredstava.

Programne utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera donosi Vlada FBiH, na prijedlog budžetskog korisnika, međutim prethodno nije vršena suštinska analiza svih elemenata programa utroška sredstava, a naročito kriterija za raspodjelu. Kriteriji moraju biti odgovarajući za date programe utroška sredstava, odnosno prilagođeni namjeni svakog programa, te dovoljno razrađeni kako bi poslužili za bodovanje pristiglih aplikacija, rangiranje i odabir korisnika koji će se finansirati iz sredstava transfera i određivanje visine sredstava, bez mogućnosti subjektivne procjene i uticaja članova komisije. Članom 38. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu utvrđeno je upravljanje sredstvima u okviru programa o utrošku sredstava tako što resorna ministarstva osiguravaju transparentnost i efikasnost upravljanja budžetskim sredstvima u svojim programima utroška sredstava. Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju budžeta FBiH za 2018. godinu

propisano je izvještavanje o namjenskom utrošku odobrenih sredstava tekućih i kapitalnih transfera od strane korisnika sredstava, odnosno izvještavanje o utrošenim sredstvima od strane budžetskih korisnika prema Federalnom ministarstvu finansija i istog prema Vladi FBiH.

Sredstva rezerve ili interventna sredstva planirana programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera raspoređuju se na osnovu odluka ministara, po pojedinačnim zahtjevima potencijalnih korisnika, najvećim dijelom bez javnog poziva i bez utvrđenih kriterija za raspodjelu. **Obzirom da interventna sredstva imaju karakter rezerve, a kako ministri ista raspoređuju krajnjim korisnicima, uglavnom bez primjene kriterija, može se zaključiti da je ovakav način raspodjele sredstava kroz programe utroška sredstava i Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH ministrima dao veće pravo nego što je to predviđeno Zakonom o budžetima u FBiH.** Imajući u vidu namjenu korištenja ovih sredstava i način raspoređivanja istih, može se zaključiti da ne postoji osnov za planiranje sredstava rezerve ili interventnih sredstava, zbog čega se ista ne mogu planirati programima utroška sredstava transfera.

Odredbama Zakona o udruženjima i fondacijama propisano je šta sve čini imovinu udruženja i fondacija, dok su odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka utvrđeni izvori finansiranja političkih stranaka. Istim je propisano da osnovni izvor prihoda i imovine udruženja i fondacija, odnosno političkih stranaka čine članarine i dobrovoljni priloz i pokloni fizičkih i pravnih lica, te prihodi od imovine u vlasništvu političke stranke. Revizijom je utvrđeno da se neprofitne organizacije značajnim dijelom finansiraju iz sredstava Budžeta FBiH, koji u određenim slučajevima čine preko 50% ukupnih prihoda navedenih organizacija, te se **ne može potvrditi opravdanost i osnovanost finansiranja neprofitnih organizacija iz budžetskih sredstava.** Prije donošenja odluka o odobravanju sredstava tekućih transfera neprofitnim organizacijama, budžetski korisnici treba da utvrde izvore finansiranja istih za obavljanje njihovih redovnih aktivnosti, te u manjem obimu, na osnovu odgovarajućih kriterija, treba da utvrde iznos sredstava i namjenu korištenja, koja će se istima dodijeliti iz budžeta.

Nije jasno definisan način izvještavanja o utrošku sredstava transfera, što za posljedicu ima različite izvještaje. Posebno ističemo da nije propisano ni utvrđivanje, odnosno procjena efekata koji su postignuti utrošenim sredstvima, a koji bi trebali biti jedan od osnovnih kriterija prilikom planiranja sredstava transfera za narednu godinu, u smislu utvrđivanja visine i namjene sredstava.

Preporuke:

- **Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti prema budžetskim korisnicima da isti u prijedloge programa utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera uključe sve bitne elemente programa utroška sredstava u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH, a posebno kriterije za raspodjelu sredstava, koji moraju biti mjerljivi i jasno definisani koji bi bili osnov za odabir korisnika sredstava;**
- **Poduzeti aktivnosti prema nadležnim ministarstvima da se programima utroška sredstava tekućih transfera neprofitnim organizacijama utvrdi svrha finansiranja i kriteriji za raspodjelu sredstava na osnovu izvora i visine finansiranja za obavljanje redovnih aktivnosti;**
- **Programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera sa utvrđenim interventnim sredstvima definisati namjenu korištenja istih i jasne kriterije za dodjelu interventnih sredstava;**
- **Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH jasno definisati način izvještavanja o utrošku sredstava transfera i utvrđivanje procjene efekata dodijeljenih transfera.**

Članom 9. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu utvrđeni su prioriteti izvršavanja Budžeta FBiH gdje su na prvom mjestu predviđene otplate kamata i vanjskog i unutrašnjeg duga FBiH, zatim transfer za boračke invalidnine, druga boračka davanja i invalidnine za neratne invalide i civilne žrtve rata, potom plate i naknade troškova zaposlenih. Na sljedećem mjestu je transfer za poljoprivredu i razvojni projekti, transfer za raseljene i izbjegle osobe, potom tekući transferi kantonima i nižim nivoima vlasti, javnim preduzećima i kapitalne investicije. Na posljednjem mjestu prioriteta je kategorija „ostalo“, za koju nije decidno navedeno koje obaveze obuhvata. **Obzirom na navedeno, može se zaključiti da su i obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih**

rješenja na posljednjem mjestu prioriteta izvršavanja Budžeta FBiH. Trenutna situacija u Federaciji BiH je takva da obaveze po osnovu pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja čine značajan iznos obaveza FBiH, koji se dodatno uvećava za sudske troškove i troškove zateznih kamata, a tačan iznos istih poznat je i konačan sa danom isplate glavnog duga. Obzirom na iznos ovih sredstava, datum nastanka glavnog duga i odgovornost Federalnog pravobranilaštva i Vlade FBiH za veći broj izgubljenih sudskih sporova, ne može se potvrditi opravdanost svrstavanja ovih obaveza u zadnji red prioriteta u izvršavanju Budžeta u FBiH.

Preporuka:

- **Prilikom izrade nacrtu Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH kod utvrđivanja prioriteta izvršavanja budžeta konkretno odrediti prioritet za izvršne sudske presude.**

5.3 ODOBRAVANJE SREDSTAVA TEKUĆE REZERVE

Budžetom FBiH i Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2018. godinu planirana su sredstva tekuće rezerve u iznosu 5.155.000 KM (5.000.000 KM tekuća rezerva Vlade FBiH, 75.000 KM premijera i po 40.000 KM za dva zamjenika premijera). U toku godine je odlukama Vlade FBiH⁷ (iz septembra i decembra 2018. godine) izvršena preraspodjela sredstava u iznosu od 18.950.000 KM sa Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH u tekuću rezervu Vlade FBiH u svrhu plaćanja dijela obaveza za kupovinu zgrade za smještaj institucija Vlade FBiH. Tekuća rezerva za 2018. godinu je ukupno iznosila 24.105.000 KM, a na osnovu odluka Vlade FBiH, rješenja premijera i zamjenika premijera su odobrena sredstava u iznosu od 23.020.453 KM.

Namjena sredstava tekuće rezerve definisana je članom 60. Zakona o budžetima u FBiH⁸ i članovima 10. i 11. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu⁹ kojima je propisano da se sredstava tekuće rezerve, planirana u budžetu, koriste za nepredviđene namjene, za koje u budžetu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tokom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dovoljna sredstva, jer ih pri planiranju budžeta nije bilo moguće predvidjeti. Procedure dodjele sredstava tekuće rezerve uređene su Odlukom o procedurama za dodjelu sredstava iz tekuće rezerve Budžeta FBiH¹⁰.

Pregled planirane i realizovane tekuće rezerve po nosiocima dat je u tabeli:

R.b	Opis	Plan 2018.godine	Odobreno u 2018. godini	Procenat
1	2	3	4	5 (4/3*100)
1	Tekuća rezerva Vlade FBiH	23.950.000	22.885.353	95
2	Tekuća rezerva Premijera	75.000	60.300	80
3	Tekuća rezerva zamjenika Premijera (ministar rada i soc. politike)	40.000	34.800	87
4	Tekuća rezerva zamjenika Premijera (ministrica finansija)	40.000	40.000	100
Ukupno:		24.105.000	23.020.453	95

Tekuća rezerva Vlade FBiH u iznosu od 22.885.353 KM realizovana je po odlukama Vlade FBiH kojima su odobrena sredstva budžetskim korisnicima na pozicijama: izdaci za nabavku stalnih sredstava 19.309.800 KM, tekući transferi 2.906.827 KM, kapitalni transferi 150.000 KM i materijalni izdaci 518.726 KM.

U okviru ovih sredstava Sekretarijatu je odobreno 19.489.460 KM, a realizirano 19.487.154 KM od čega se najznačajniji iznos od 18.950.0000 KM odnosi na izmirenje dijela obaveza iz kupoprodajnog ugovora zaključenog sa „Energoinvest“ d.d. Sarajevo za kupovinu zgrade za smještaj institucija Vlade BiH o čemu je detaljnije opisano u tački 7.2.1 Izvještaja. Pored navedenog sredstva su utrošena za: postupak prestanka rada Federalnog fonda za pomoć nastradalim područjima od prirodne nesreće na teritoriji FBiH (izmirenje obaveza prema uposlenicima i dobavljačima i troškova vezano za gašenje istog) 251.733 KM, podršku ustanovama obrazovanja 240.000 KM, finansiranje manifestacija povodom obilježavanja 75. godišnjice ZAVNOBIH-a 40.000 KM i izmirenje preostalih obaveza Fonda za održivi razvoj – Odraz 5.421 KM.

Na osnovu Zaključka Vlade FBiH kojim je odobrena Inicijativa za finansijsku podršku, donesena je Odluka o izdvajanju sredstava iz tekuće rezerve od 27.12.2018. godine kojom su odobrena sredstva u svrhu

⁷ „Sl. novine FBiH“, 77/18 i 100/18

⁸ „Sl. novine FBiH“, 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15, 104/16 i 5/18

⁹ „Sl. novine FBiH“, 5/18 i 44/18

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, 106/14

finansijske podrške projektima u iznosu od 240.000 KM od čega: 110.000 KM za Akademiju nauka i umjetnosti BiH, 80.000 KM Sveučilištu u Mostaru i 50.000 KM Univerzitetu „Džemal Bijedić“ Mostar. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Akademija nauka i umjetnosti BiH dostavila zahtjev za pomoć i finansijski plan, Sveučilište u Mostaru je dostavilo zahtjev za pružanje podrške projektima, ali bez obrazloženja na koji projekat/projekte se odnosi i finansijskog plana, dok nam za Univerzitet „Džemal Bijedić“ Mostar nije prezentiran zahtjev za dodjelu sredstava. Sredstva su korisnicima, na osnovu Odluke, doznačena u januaru 2019. godine. **Sa naprijed navedenim korisnicima sredstava nisu zaključeni ugovori, a Odlukom o odobravanju sredstava nije propisana obaveza dostavljanja izvještaja o utrošku sredstava. Obzirom na naprijed navedeno konstatujemo da su se sredstva tekuće rezerve odobravala bez unaprijed utvrđene svrhe finansiranja, kao i da ne postoji obaveza podnošenja izvještaja o utrošku sredstava, zbog čega ne možemo potvrditi način odobravanja sredstava, kao i da će se izvršiti nadzor nad namjenskim utroškom sredstava jer nije ni definisano za koje namjene su ista odobrena.**

Ministarstvima i drugim federalnim upravnim organima iz tekuće rezerve Vlade FBiH odobrena su sredstva, za različite namjene, u ukupnom iznosu od 3.395.893 KM od čega je: Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije 1.251.260 KM (1.100.000 KM u svrhu finansiranja tekućeg poslovanja „Aluminij“ d.d. Mostar- nabavka električne energije i plaćanja revizorske kuće, 150.000 KM podrška privrednom društvu „Operator- Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo – radi aktivnosti vezanih za popis i procjenu vrijednosti pokretne i nepokretne imovine na Terminalu tečnih tereta u Pločama i 1.260 KM za prisustvo notara skupštini i sačinjavanju zapisnika i utvrđivanje i ovjeru Statuta društva „Energoinvest Comet“ d.d. Sarajevo), Federalnom ministarstvu boraca i ratnih vojni invalida 450.000 KM za troškove finansiranja provođenja II faze revizije korisnika BIZ-a i troškove za institut za medicinsko vještačenje, Federalnom ministarstvu finansija 696.142 KM za obezbjeđenje sredstava Finansijsko- informatičkoj agenciji za izvršenje sudske presude odjela Brčko, Federalnom ministarstvu kulture i sporta 299.500 KM za finansiranje nagrada sportistima i sportskim organizacijama i Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike 150.000 KM za finansiranje izgradnje Centra za autizam u Tuzli. Pojedinačnim odlukama Vlade FBiH o odobravanju izdvajanja sredstava iz tekuće rezerve odobravaju se sredstva za budžetske korisnike koji su zaduženi za realizaciju istih, a Odlukom o procedurama za dodjelu tekuće rezerve propisano je da su budžetski korisnici dužni osigurati zakonito i namjensko korištenje odobrenih sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH od strane krajnjeg korisnika.

Prema naprijed navedenom konstatujemo da se tekuća rezerva odobravala i za finansiranje izdataka i rashoda koji nisu nepredviđeni ili se nisu mogli predvidjeti pri planiranju budžeta, što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu i zbog čega ne možemo potvrditi da je u svim slučajevima opravdano izdvajanja sredstava tekuće rezerve.

Tekuća rezerva Premijera i dva zamjenika Premijera, realizovana je na osnovu pojedinačnih rješenja o odobravanju sredstava, u iznosu od 135.100 KM. Navedena sredstva su iskazana u finansijskim izvještajima Sekretarijata i to na poziciji: tekućih transfera neprofitnim organizacijama 88.300 KM i tekućih transfera pojedincima 46.800 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su se sredstva odobravala na osnovu zahtjeva fizičkih i pravnih lica, na ime jednokratnih pomoći pojedincima i udruženjima za sufinansiranje rada istih i organizaciju raznih manifestacija (sportskog, humanitarnog i socijalnog karaktera, adaptacija objekata i drugi vidovi pomoći). Za realizaciju ovih sredstava Premijer i zamjenici Premijera su donijeli odluke o planu i kriterijima korištenja tekuće rezerve za 2018. godinu. **Navedenim odlukama je definisano za koje namjene se sredstva mogu odobravati, ali nisu definisani jasni i mjerljivi kriteriji za odabir korisnika i utvrđivanje visine sredstava.** U pojedinačnim slučajevima odobravala su se sredstva za iste korisnike iz tekuće rezerve i Premijera i zamjenika Premijera, kao i nakon održavanja manifestacije što predstavlja refundaciju troškova. **Rješenjima o odobravanju sredstava definisana je obaveza korisnika da dostave izvještaj o utrošku istih, ali nije propisan rok dostavljanja, sadržaj izvještaja i način izvještavanja o utrošku sredstava. Provedenom revizijom utvrdili smo da je dio korisnika dostavio izvještaje bez prateće dokumentacije na osnovu koje bi se potvrdio namjenski utrošak sredstava, a dio korisnika nije dostavio izvještaj iako im je upućen zahtjev za dostavu istog.**

Preporuke:

- **Sredstva tekuće rezerve Vlade FBiH koristiti samo za namjene propisane Zakonom o budžetima u FBiH, a aktom o dodjeli sredstava definisati obavezu izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava i način provođenja nadzora nad istim;**
- **Za raspodjelu tekuće rezerve Premijera i zamjenika Premijera Vlade FBiH utvrditi kriterije za odabir korisnika i osigurati nadzor nad utroškom doznačenih sredstava.**

5.4 OSTALI POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI VLADE FBiH

Vlada FBiH je 03.03.2017. godine donijela Odluku o osnivanju posebnog fonda Razvojne banke FBiH i utvrđivanju načina korištenja novčanih sredstava ostvarenih prodajom preduzeća iz nadležnosti Agencije za privatizaciju u FBiH (u daljem tekstu: APF). U skladu sa odlukom deponovana su sredstva u iznosu od 62.894.460 KM na transakcijski račun posebnog fonda Razvojne banke otvoren kod Centralne banke BiH. Od deponovanih sredstava 20% je 23.03.2017. godine doznačeno Fondu penzionog i invalidskog osiguranja za sanaciju i osiguranje osnovnog kapitala u iznosu od 12.578.892 KM, a do 15% za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su ostali bez radnog angažmana. Za preostala sredstva Vlada FBiH, u funkciji Skupštine Razvojne banke, pojedinačnim odlukama utvrđuje visinu, namjenu i korisnike sredstava. Za svaku narednu okončanu privatizaciju preduzeća, na prijedlog Premijera Vlade FBiH ili resornog federalnog ministarstva (energije, rudarstva i industrije, prometa i komunikacija ili poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva) donositi će se odluke o rasporedu sredstava i njihovom deponovanju u poseban fond. Odlukom je definisano da će Vlada FBiH pri rasporedu sredstava od privatizacije, voditi računa da dio bude usmjeren za sufinansiranje i restrukturiranje zdravstvenog sektora, posebno zdravstvenih ustanova čija je osnivačka prava preuzeo Parlament FBiH. Razvojna banka sredstva plasira u skladu s pojedinačnim odlukama Vlade FBiH i vodi knjigovodstvenu evidenciju o transakcijama, te jednom mjesečno Federalnom ministarstvu finansija treba dostavljati izvod o stanju sredstava. Odlukom je propisana obaveza korisnika dodijeljenih sredstava o informisanju Vlade FBiH o stanju realizacije sredstava svakih šest mjeseci.

U toku 2017. godine, Vlada FBiH je donijela 13 odluka o korištenju sredstava sa posebnog fonda u ukupnom iznosu od 14.082.658 KM, a korisnici nisu dostavljali Vladi FBiH izvještaji o utrošku sredstava iako su odlukom o dodjeli sredstava bili u obavezi dostavljati šestomjesečne izvještaje.

U 2018. godini, Vlada je donijela 24 odluke o korištenju sredstava u ukupnom iznosu od 32.887.876 KM koje se većinom odnose na: uplatu doprinosa za PIO, socijalno zbrinjavanje radnika firmi u stečaju, finansiranje projekata iz oblasti obrazovanja i zdravstva na području FBiH, nabavku sirovina i repromaterijala za proizvodnju i održavanja kontinuiteta proizvodnje i značajnih sredstava za sanaciju šteta nastalih u "Naftni terminali Federacije" d.o.o. Ploče usljed havarije broda-priveza. **Ni u 2018. godini korisnici sredstava nisu dostavljali izvještaje o utrošku sredstava Vladi FBiH, što je posebno značajno za korisnike kojima su sredstva dodijeljena po odlukama u 2017. i 2018. godini.**

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da su odlukama Vlade FBiH korisnicima odobrena sredstva kao kreditna, grant sredstva ili kao povećanje kapitala, a definisano je da će nadležno ministarstvo ugovorom utvrditi uslove dodjele sredstava. S obzirom da korisnici nisu dostavljali izvještaje o utrošku sredstava, u skladu sa Odlukom o osnivanju posebnog fonda Razvojne banke FBiH, ne možemo potvrditi na koji način su sredstva dodijeljena niti namjenski utrošak istih. Na 31.12.2018. godine stanje na računu posebnog fonda Razvojne banke FBiH iznosi 4.868.920 KM.

Vlada FBiH je januaru i aprilu 2019. godine razmatrala izvještaje o utrošku sredstava dodijeljenih u 2017. i 2018. godini iz posebnog fonda Razvojne banke FBiH i to: Privredne komore FBiH za sufinansiranje projekta „Razvoj automobilske industrije Federacije BiH“ (150.000 KM), o statusu i realizaciji kreditnih i grant sredstava koja su odobrena za uvezivanje radnog staža i uplatu doprinosa PIO (28.015.266 KM) i izvještaj o utrošku sredstava zdravstvenih ustanova (6.300.000 KM), što je 73% dodijeljenih sredstava.

Vlada FBiH, u skladu sa odredbama člana 19. Zakona o Vladi FBiH i Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, daje saglasnost na pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta federalnih organa uprave i upravnih organizacija koje donose rukovodioci istih. Provedenom revizijom

na nivou ministarstava ne možemo potvrditi da je unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta zasnovana na analizama stvarnih potreba u smislu procjene obima poslova, broja organizacionih jedinica i broja uposlenih te shodno tome procjene mogućnosti preraspodjele kadrova unutar organizacionih jedinica u ministarstvu. Prilikom davanja saglasnosti na prijedloge pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Vlada FBiH se oslanjala na mišljenja nadležnih organa i institucija (Federalnog ministarstva pravde, Federalnog ministarstva finansija i Ureda za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije) koja su data na osnovu obrazloženja koja nisu sadržavala dovoljno elemenata za procjenu jesu li institucije uspostavile efikasnu i optimalnu organizaciju. Primjera radi navodimo da je kod pojedinih budžetskih korisnika utvrđeno znatno odstupanje broja stvarno zaposlenih od broja sistematizovanih radnih mjesta predviđenih navedenim pravilnicima. Pojedina ministarstva i sa 50% popunjenošću sistematizovanih radnih mjesta funkcionišu i obavljaju poslove iz nadležnosti. Također, zaposleni se angažuju za obavljanje poslova i zadataka u određenim radnim tijelima i komisijama, zaključuju se ugovori o djelu i ugovori o privremenim i povremenim poslovima sa vanjskim saradnicima, što potvrđuje naprijed navedeno. Prema prezentiranim podacima u 2018. godini Vlada FBiH je dala saglasnost na 20 pravilnika o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika. Međutim, i pored navedenog korisnici su zaključivali ugovore o djelu za sistematizovane poslove i poslove iz nadležnosti institucije što potvrđuje da je stanje ostalo nepromijenjeno u odnosu na prethodne godine.

Preporuka:

- **Poduzeti adekvatne aktivnosti prema Federalnom ministarstvu pravde da prije davanja saglasnosti na pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta izvrši suštinsku analizu stvarnih potreba uposlenika kod budžetskih korisnika.**

Zaključkom Vlade FBiH iz 2015. godine, utvrđeno je **pravo korištenja službenih telefona** i mjesečni iznosi troškova i to za rukovodioce federalnih organa uprave i upravnih organizacija do 150 KM, rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike do 50 KM, dok su članovima Vlade FBiH i sekretaru Vlade FBiH, odobreni troškovi službenog telefona bez ograničenja. Procedurama o korištenju službenih fiksnih i mobilnih telefona u Sekretarijatu Vlade FBiH iz 2017. godine propisan je način i uslovi korištenja istih, kao i da su troškovi službenih fiksnih i mobilnih telefona ograničeni u skladu sa naprijed navedenim Zaključkom Vlade FBiH, a od ograničenja izuzeti su troškovi za premijera (do 400 KM) i sekretara (do 300 KM). **Iako su Procedurama utvrđena ograničenja za premijera i sekretara, Vlada FBiH nije utvrdila ograničenja troškova za mobilne telefone za ministre u Vladi FBiH koji i dalje imaju pravo na ove troškove bez ograničenja.**

Preporuka:

- **Potrebno je da Vlada FBiH, u okviru svoje nadležnosti, utvrdi ograničenje troškova službenih mobilnih telefona za ministre u Vladi FBiH.**

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Budžetom FBiH za 2018. godinu Vladi FBiH odobreno je 15.625.338 KM, dok je realizovano 28.800.360 KM što se odnosi na realizaciju tekuće rezerve Vlade FBiH u svrhu kupovine zgrade za smještaj institucija Vlade FBiH što je detaljnije opisano u tačkama 5.3. i 7.2.1. Izvještaja.

Odlukama Vlade FBiH o izdvajanju sredstava iz Tekuće rezerve Vlade FBiH, za 2018. godinu Vladi FBiH odobrena su sredstava u iznosu od 19.489.460 KM.

Godišnji računovodstveni izvještaji za 2018. godinu za budžetska sredstva, Vlada FBiH je sačinila i dostavila nadležnim organima 25.02.2019. godine. Naknadno je sačinjen i dostavljen izvještaj sa uključenim sredstvima podračuna „Projekat jačanja kapaciteta za monitoring i koordinaciju procesa EU integracija u FBiH“ koji je dostavljen nadležnim organima 10.05.2019. godine, koji je predmet revizije.

Vlada FBiH je 13.03.2019. godine usvojila Izvještaj o radu Vlade FBiH za 2018. godinu, koji je dostavljen Parlamentu FBiH na razmatranje. U istom je navedeno da su federalna ministarstva pripremila 67 zakona (37 usvojeno na Vladi), šest uredbi (dvije usvojene), jedanaest odluka, 30

pravilnika (20 usvojeno), jednu strategiju (80 posto završeno) i 13 ostalih dokumenata (uputstva, Budžet, Plan javnih investicija, akcioni planovi, procedure, sporazumi, programi, planovi itd.). Prema prezentiranom Izvještaju procenat izvršenja planiranih aktivnosti na nivou Vlade FBiH u 2018. godini iznosi 86%.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2018. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 28.843.185 KM, što u odnosu na operativni budžet 30.892.481 KM predstavlja ostvarenje od 93%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: izdaci za nabavku stalnih sredstava 19.379.222 KM (67%), tekući transferi 4.474.587 KM (16%), plate, naknade i doprinosi 3.419.665 KM (12%) i izdaci za materijal i usluge 1.569.711 KM (5%).

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda i izdataka iskazana je u finansijskim izvještajima u prilogu.

7.1.1.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plate, naknade plata i doprinosi sa 31.12.2018. godine iskazane su u iznosu od 3.419.665 KM. Obračun plata i naknada u Sekretarijatu vrši se za članove Vlade FBiH (premijer i ministri) i uposlenike Sekretarijata Vlade FBiH za koje su radna mjesta sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji (državni službenici, namještenici, savjetnici premijera i zamjenika premijera).

Naknade troškova zaposlenih realizovane su u iznosu od 380.953 KM. Iste se odnose na: topli obrok 159.176 KM, prevoz na posao i sa posla 41.407 KM, odvojeni život 38.525 KM, troškovi smještaja 25.104 KM, naknada za zakup stana za smještaj dužnosnika 32.340 KM, regres za godišnji odmor 37.002 KM, pomoć u slučaju smrti i pomoć u slučaju bolesti 24.624 KM, otpremnine 16.923 KM i troškovi prevoza do mjesta prebivališta tokom sedmičnog odmora 5.852 KM. Isplate naknada vršene su u skladu sa aktima koji regulišu pojedine vrste naknada.

7.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 1.569.711 KM, a strukturu izdataka čine: unajmljivanje imovine 753.455 KM, ugovorene usluge 531.772 KM, izdaci za komunikaciju 104.938 KM, putni troškovi 79.095 KM, nabavka materijala i sitnog inventara 67.069 KM, usluge prevoza i goriva 17.213 KM, izdaci za troškove održavanja 10.476 KM i izdaci za osiguranje i bankarske usluge 5.693 KM.

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu od 753.455 KM, a odnose se na realizaciju ugovora zaključenog između Vlade FBiH i „SYS Company“ d.o.o. Sarajevo o nabavci i isporuci Microsoft softvera putem količinskog licenciranja i softverskog osiguranja za potrebe Vlade FBiH za 2018. godinu. Naime, nakon provedenog otvorenog postupka javne nabavke, sa „SYS Company“ d.o.o. Sarajevo, nosiocem konzorcija i „Teamwork“ d.o.o. Mostar, članom konzorcija, 24.06.2016. godine zaključen je Okvirni sporazum za navedeni predmet nabavke na period od tri godine. Predmet ugovora je isporuka Microsoft licenci kroz Enterprise ugovor za period korištenja Microsoft softverskog osiguranja. Ugovoreno je kvartalno plaćanje u periodu od tri godine, a ukupna vrijednost ugovora je 1.384.383 USD bez PDV-a (za softversko osiguranje 1.183.873 USD i licence sa softverskim osiguranjem za dodatne proizvode 200.510 USD). Odlukom Vlade FBiH od 24.03.2016. godine utvrđeno je da će se sredstva za nabavku softverskog osiguranja isplaćivati sa pozicije izdataka za unajmljivanje stalnih sredstava u obliku prava i pozicije nematerijalne imovine.

Izdaci za ugovorene usluge iskazani su 531.772 KM, a najvećim dijelom odnose se na izdatke za hardverske i softverske usluge 175.449 KM, ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti - ugovori o djelu 147.473 KM i izdaci za rad komisija 73.020 KM.

Izdaci za hardverske i softverske usluge, realizovani su 175.449 KM, a odnose se na usluge održavanja Microsoft softvera, kao glavne podrške („Microsoft Premier Support“), za potrebe budžetskih korisnika Federacije BiH. Za navedene usluge nakon provedenog otvorenog postupka nabavke, 20.10.2016. godine zaključen je ugovor između Vlade FBiH i „Microsoft BiH“ d.o.o. Sarajevo, u vrijednosti 526.347 KM, na period od tri godine. Predmet nabavke su usluge održavanja Microsoft softvera, a definisano je da se plaćanje vrši kvartalno po izvršenoj usluzi i dostavljenoj fakturi dobavljača, u roku od 30 dana. Prema Radnom nalogu za Microsoftove korporacijske usluge a koji je ujedno i sastavni dio Ugovora, usluge „Premier“ podrške su započele 20.10.2016. godine i ističu dana 19.10.2019. godine, a u istom je navedeno da je „Premier“ podrška usluga za koju se ne vrši povrat novca i koja se plaća unaprijed.

Izdaci po osnovu ugovora o djelu realizirani su u neto iznosu od 147.473 KM, a odnose se na isplate po ugovorima o djelu sa angažovanim spoljnim saradnicima koji se finansiraju iz budžetskih sredstava 110.063 KM, za realizaciju projekta „Jačanje kapaciteta za monitoring i koordinaciju procesa EU integracija u FBiH“ 25.839 KM i plaćanje naknada za lica koja su imenovana za postupak prestanka rada Fonda za pomoć nastradalim područjima od prirodne nesreće na teritoriji FBiH 11.571 KM koji su finansirani iz tekuće rezerve Vlade FBiH.

Prema prezentiranom pregledu zaključenih ugovora o djelu u toku 2018. godine sa 11 izvršilaca zaključeni su ugovori, a utvrđena je visina naknade od 1.000 KM do 3.000 KM. Tokom godine angažovani su spoljni saradnici za poslove koji spadaju u redovne poslove Sekretarijata u ukupnom neto iznosu 40.663 KM, a odnose se na: učešće u aktivnostima finansijskog poslovanja Sekretarijata koje se odnose na izvršenje sudskih presuda iz radnih sporova (14.400 KM neto), aktivno učešće u aktivnostima koji se odnose na selidbu Vlade FBiH u nove prostorije – sortiranje i priprema dokumentacije u kutije i popisivanje predmeta u radu (10.863 KM neto); rad na pripremi za sjednice Vlade FBiH nacrta ili prijedloga izmjena zakona, uredbi, granskih kolektivnih ugovora i drugih podzakonskih akata koji se usklađuju sa zakonima i drugim provedbenim aktima (15.400 KM). Sa jednim licem je raskinut ugovor 26.12.2018. godine, a dva lica su nakon provedenih konkursnih procedura zaposlena u Sekretarijat u 2019. godini, tako da je prestala praksa zaključivanja ugovora za redovne poslove.

Pored navedenih ugovora angažovano je pet lica za pružanje konsultantskih usluga u Uredu premijera FBiH u neto iznosu od 63.400 KM i to za: izradu prijedloga nacrta zakona iz oblasti boračkih prava (6.000 KM), vođenje dijaloga o mogućim rješenjima provođenja u praksu Akcionog plana za realizaciju reformske Agende za BiH, analizu koje su prepreke u pravnom sistemu FBiH za strane investicije i prijedlog mjera za stvaranje povoljnog poslovnog okruženja za strana ulaganja, kao i implementaciju razvojnih projekta (22.500 KM), izrada izvještaja o analizi poslovnog učinka privrednih društava sa učešćem državnog kapitala FBiH, analiza trendova i učinaka u odnosu na konkurenciju za privredna društva u vlasništvu Vlade FBiH (22.500 KM), konsultantske usluge u postupku realizacije strateških odluka Vlade FBiH u oblasti ekonomskog razvoja, stranih ulaganja, privatizacije i saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama (9.000 KM), konsultantske usluge u postupku definisanja nove reformske agende i nastavak implementacije stare reformske agende, analiziranje i savjetovanje premijera oko poduzimanja neophodnih aktivnosti radi realizacije reformske agende (3.400 KM). Sa angažovanim licima su zaključeni ugovori u kojima su definisani poslovi, mjesečna naknada, kao i da će se isplata vršiti na osnovu podnesenih izvještaja o radu. Sa četiri lica su zaključeni ugovori na period od datuma zaključivanja do okončanja posla, a jedan na period od dva mjeseca. Do datuma završetka revizije u 2019. godinu na snazi su tri ugovora za pružanje konsultantskih usluga.

Također, su zaključeni jednokratni ugovori o djelu sa tri lica (visina naknade od 500 KM do 1.500 KM) i to za poslove iz oblasti informacionih tehnologija, analiza pravnog sistema i poslovnog okruženja i poslovi vezano za arhivsku građu.

Iako najveći dio poslova nije precizno sistematizovan i propisan Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Sekretarijata Vlade FBiH, isti su po svojoj prirodi redovni poslovi Vlade FBiH i zahtijevaju kontinuirani angažman za realizaciju, zbog čega ne možemo potvrditi opravdanost zaključivanja ugovora o djelu, kao i njihove isplate.

Izdaci za rad komisija i drugih radnih tijela iskazani su u neto iznosu od 73.020 KM. Najznačajniji izdaci se odnose na isplate za rad u komisijama za: administrativna pitanja Vlade FBiH (21.360 KM), izbor i imenovanje članova nadzornih odbora u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala u kojima nadležnosti Federacije BiH vrši Vlada FBiH (12.560 KM), vođenje drugostepenog disciplinskog postupka za namještenike federalnih organa državne službe (9.280 KM), provođenje postupaka javnih nabavki (7.030 KM), Antikorupcioni tim Vlade FBiH (4.800 KM), za odabir arhivske građe i izdvajanja bezvrijedne registrature građe (4.800 KM), rješavanje statusnih pitanja članova Vlade FBiH i njihovih savjetnika (4.040 KM) i popis i rashodovanje stalnih sredstva i sitnog inventara (2.100 KM).

Kao i prethodnih godina navodimo da je formiranje, poslovi i nadležnosti **Komisije za administrativna pitanja** i **Komisije za statusna pitanja** članova Vlade FBiH i njihovih savjetnika definisano Zakonom o Vladi FBiH i Poslovníkom o radu Vlade FBiH¹¹. Navedene komisije između ostalog obavljaju poslove vezano za pripremu prijedloga rješenja o imenovanju, postavljenju rukovodećih državnih službenika koje imenuje Vlada FBiH, donošenje rješenja o plaćama i drugim materijalnim pravima koje nemaju karakter plate za članove Vlade FBiH i ostale koje imenuje Vlada FBiH, odlučuje o dodjeli stanova za privremeni smještaj, rješavanje u upravnom postupku o pitanjima iz nadležnosti Vlade FBiH i ostale poslove koji se zaključkom Vlade FBiH stave u nadležnost komisije. U komisijama su imenovani članovi (ministri) Vlade FBiH i rukovodeći državni službenici koje imenuje Vlada FBiH, a stručne, administrativne i druge poslove za rad komisije obavlja lice koje rješenjem imenuje sekretar Vlade FBiH. U 2018. godini Komisija za administrativna pitanja održala je 15 sjednica, a Komisija za statusna pitanja osam sjednica. Naknade za rad u navedenim komisijama obračunavale su se i isplaćivale, u skladu sa Uredbom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa. Međutim, obzirom da navedeni poslovi predstavljaju redovne poslove Vlade FBiH, u skladu sa Zakonom o Vladi FBiH i Poslovníkom o radu Vlade FBiH ne možemo potvrditi opravdanost izvršenih isplata za navedene komisije.

Skrećemo pažnju da iako su komisije formirane na osnovu Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, u istima su većim djelom imenovani uposlenici kao i da se radi o poslovima iz nadležnosti Vlade FBiH. Pored navedenog, utvrdili smo da naknade članovima komisija koji su uposlenici u iznosu ne manjem od 50.740 KM, nije imao karakter nesamostalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. stav 1) i 2) tačka 4. Zakona o porezu na dohodak i članovima 8. i 12. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Za isplaćene naknade uposlenicima nije izvršen obračun i uplata poreza i doprinosa u skladu sa navedenim propisima kojima je definisano da naknade zaposlenim po osnovu angažmana po bilo kojem osnovu, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena smatraju oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti i kao takve se oporezuju na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak i članovima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama člana 10. i 11. Zakona o doprinosima i članom 17 do 20. Pravilnika o načinu obračuna i uplate doprinosa.

Preporuke:

- *Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji se obavljaju jednokratno i koji traju određeno vrijeme, sa jasno definisanim predmetom za koji se angažuju i rokom za izvršenje istih;*
- *Obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade uposlenicima za rad u komisijama vršiti u skladu sa Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak.*

¹¹ „Sl. novine FBiH“, 6/10; 37/10 i 62/10

7.1.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu 4.474.587 KM. Realizacija se odnosi na: transfer neprofitnim organizacijama (za političke stranke i koalicije) u iznosu od 3.800.000 KM, transfere iz tekuće rezerve Vlade FBiH 657.420 KM (obrazloženo u tački 5.3. Izvještaja) i drugi tekući rashodi za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju 17.167 KM.

Vlada FBiH je 21.03.2018. godine donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele „Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Za političke stranke i koalicije“. Kriteriji za raspodjelu utvrđeni su članom 22. Zakona o izvršavanju Budžeta za 2018. godinu, tako što se 40% od utvrđenog iznosa od 3.800.000 KM raspoređuje na sve političke subjekte koji su zastupljeni u Parlamentu FBiH u jednakim iznosima, a 60% prema broju poslanika u domovima Parlamenta FBiH, izabranim na neposrednim izborima održanim u oktobru 2014. godine, na bazi podataka koje su dostavile Stručne službe oba doma Parlamenta FBiH, kako slijedi u tabeli:

Naziv političke stranke - koalicije zastupljene u Parlamentu FBiH	Broj poslanika/zastupnika			Raspored sredstava za 2018. godinu			Kvartalni raspored sredstava
	Predstavnički dom	Dom naroda	Ukupno	40%	60%	Ukupno	
1	2	3	4=(2+3)	5	6	7=(5+6)	8
Stranka demokratske akcije BiH	29	10	39	101.333	585.000	686.333	171.583
Koalicija HDZ BiH, HSS, HKDU BiH, HSP Dr. Ante Starčević, HSP Herceg Bosne	12	13	25	101.333	375.000	476.333	119.083
Socijaldemokratska partija BiH	12	10	22	101.333	330.000	431.333	107.833
Savez za bolju budućnost BiH	16	4	20	101.333	300.000	401.333	100.333
Demokratska fronta Željko Komšić	14	5	19	101.333	285.000	386.333	96.583
Hrvatska demokratska zajednica 1990	4	1	5	101.333	75.000	176.333	44.083
Naša stranka	1	2	3	101.333	45.000	146.333	36.583
Stranka demokratske aktivnosti	2	1	3	101.333	45.000	146.333	36.583
Laburistička stranka BiH	1	2	3	101.333	45.000	146.333	36.583
Bosanska patriotska stranka	4	0	4	101.333	60.000	161.333	40.333
Stranka za Bosnu i Hercegovinu	3	0	3	101.333	45.000	146.333	36.583
Savez nezavisnih socijaldemokrata - Milorad Dodik	0	3	3	101.333	45.000	146.333	36.583
Liberalna stranka	0	1	1	101.333	15.000	116.332	29.082
Narodna stranka radom za boljitak	0	1	1	101.333	15.000	116.333	29.083
Stranka dijaspore BiH	0	1	1	101.333	15.000	116.333	29.083
Ukupno	98	54	152	1.520.000	2.280.000	3.800.000	950.00

Navedenim Programom, a ni Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu, nije utvrđena svrha programa za dodjelu navedenih sredstava. Programom je propisana obaveza korisnika sredstava da po primljenim uplatama, Vladi FBiH - Sekretarijatu, dostave Izvještaj o namjenskom utrošku sredstava. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Sekretarijat 23.03.2018. godine uputio zahtjev političkim strankama da dostave svoj program utroška sredstava za 2018. godinu. Korisnici su dostavili iste, ali u različitim formama i u kojima su pored budžetom odobrenih sredstava uključena i sredstava iz ostalih izvora finansiranja, zbog čega je onemogućeno praćenje namjenskog utroška budžetskih sredstava po pojedinačnim programima političkih stranaka.

Korisnicima su kvartalno doznačena sredstva nakon čega su upućeni zahtjevi za dostavu izvještaja o utrošenim sredstvima za sva četiri kvartala. U dostavljenim izvještajima političke stranke su iskazale troškove

grupisane po vrstama na različitim obrascima u kojim su pravdali i utrošak sredstava koja nisu odobrena iz Budžeta FBiH.

U izvještaju o utrošku sredstava dostavljenom Federalnom ministarstvu finansija, Sekretarijat je na osnovu pojedinačnih izvještaja političkih stranaka sačinio analizu utroška sredstava po namjeni za: plate i naknade zaposlenih 18%, doprinose poslodavca 3%, izdatke za materijal, sitan inventar i usluge 62%, humanitarnu pomoć i stipendije 1% i ostale rashode 16%.

Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu i Programom utroška sredstava „Tekućeg transfera - Za političke partije i koalicije“, nije utvrđena svrha finansiranja istih, niti način izvještavanja. Osim Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu, finansiranje političkih partija nema zakonski osnov za planiranje transfera. Izvještaji korisnika prihvataju se bez relevantne dokumentacije, zbog čega se ne može izvršiti ni adekvatan nadzor nad utroškom datih sredstava, kojim bi se smanjila mogućnosti zloupotreba i nenamjenskog trošenja budžetskih sredstava.

Preporuka:

- ***Programom utroška sredstava za „Tekući transferi neprofitnim organizacijama - Za političke stranke i koalicije“ definisati svrhu i način korištenja doznačenih sredstava i način izvještavanja o namjenskom utrošku sredstava u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH.***

7.2 BILANS STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 23.362.981 KM po nabavnoj vrijednosti, odnosno 21.551.581 KM sadašnje vrijednosti koliko iznose i izvori stalnih sredstava. Iskazana nabavna vrijednost se odnosi na građevinske objekte 18.950.000 KM, opremu 1.592.568 KM, stalna sredstva u obliku prava 2.482.176 KM, sredstva u pripremi 254.932 KM i sredstva van upotrebe 83.305 KM. Ispravka vrijednosti iskazana je u iznosu od 1.811.400 KM.

Na poziciji **građevinskih objekta** iskazan je iznos od 18.950.000 KM, koji se odnosi na realizovani dio zaključenog Ugovora o kupoprodaji zgrade Energoinvesta za trajni smještaj institucija Vlade FBiH. Javni poziv za kupovinu zgrade je objavljen 14.06.2018. godine, a proceduru nabavke provela je Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH. Ugovor o kupoprodaji potpisan je 29.08.2018. godine na iznos od 54.000.000 KM za kupovinu niskog i visokog prizemlja i 19 spratova objekta B ukupne površine 24.600 m² sa ugovorenim plaćanjem u tri tranše: 10.000.000 KM do 29.09.2018., 22.000.000 KM do 30.06.2019. i 22.000.000 KM do 30.06.2020. godine sa ugovorenim zateznim kamatama na kašnjenje. Od kupljenih 21 etaža u ZK izvatku samo šest etaža nisu bile opterećene hipotekama za obaveze po kreditima Energoinvesta d.o.o. koji su u ukupnom iznosu na dan kupovine za sve četiri banke iznosile 29.320.770 KM. Ugovorom je utvrđeno da prodavac izvrši brisanje založnih prava na nekretninama koje su predmet kupoprodaje prije dospijea svake rate kupoprodajne cijene najkasnije pet dana prije dospijea svake rate kupoprodajne cijene. Aneks Ugovora o kupoprodaji je potpisan 21.12.2018. godine čime je u 2018. godini dodata tranša u iznosu od 8.950.000 KM, a zadnja tranša je umanjena na iznos od 13.050.000 KM.

Sredstva za kupovinu zgrade nisu bila planirana budžetom Vlade FBiH, pa su ista odlukama Vlade FBiH od 25.09.2018. godine i 12.12.2018. godine sa Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (planirani na pozicijama za smještaj i rekonstrukciju zgrade institucija Vlade FBiH), prebačena u Tekuću rezervu Vlade FBiH u iznosu od 18.950.000 KM i odobrena Sekretarijatu za isplatu na osnovu Ugovora i aneksa Ugovora. Nakon isplate prve i druge tranše Vlada FBiH je upisala vlasništvo za Visoko prizemlje i sedam spratova (I, VI, VII, VIII, IX, X i XI sprat). Jedna od etaža je bila pod hipotekom koja je u skladu sa Ugovorom izbrisana.

Također, u odnosu na prethodnu godinu iskazano je povećanje nabavne vrijednosti ostalih stalnih sredstava za 422.202 KM koje se odnosi na nabavku opreme 141.810 KM, sredstava u obliku prava 243.680 KM i rekonstrukciju i investiciono održavanje 36.712 KM.

7.2.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 919.396 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu uvećanje od 463.783 KM.

Kratkoročne obaveze se odnose na tekuće obaveze (577.582 KM) i obaveze prema zaposlenicima (306.649 KM - plata za decembar 2018. godine koja je isplaćena u januaru 2019. godine). Tekuće obaveze značajnim dijelom čine obaveze prema dobavljačima 287.899 KM, obaveze za transfere neprofitnim organizacijama 250.800 KM, obaveze za tekuće transfere pojedincima 2.000 KM, obaveze za ugovore o djelu 13.335 KM, obaveze za naknade za rad u komisijama 5.250 KM i ostale kratkoročne obaveze 3.955 KM.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 35.165 KM, a odnose se na razgraničene prihode za sredstva sa podračuna za realizaciju „Projekat jačanja kapaciteta za monitoring i koordinaciju procesa EU integracija u FBiH“.

7.2.3 Dugoročne obaveze i razgraničenja

Na poziciji dugoročnih obaveza i razgraničenja iskazane su obaveze i razgraničenja po istom osnovu u ukupnom iznosu od 35.289.758 KM, što u prezentaciji finansijskih izvještaja ne proizvodi nikakav efekat, a iste se odnose na:

- Obaveze prema kupoprodajnom ugovoru sa Energoinvestom d.o.o., za period do 30.06.2020. godine, u iznosu od 35.050.000 KM;
- sudske presude i izvršna sudska rješenja iz radnih odnosa 172.613 KM;
- obaveze iz ugovora o kupoprodaji Microsoft Enterprise proizvoda zaključenog između Vlade FBiH i „SYS Company“ d.o.o., na period od 24.06.2016. godine do 23.06.2019. godine, u iznosu 67.146 KM.

Obzirom da obaveze po sudskim presudama i izvršnim sudskim rješenjima predstavljaju dospjele obaveze i da nisu ispunjeni uslovi za evidentiranje istih na poziciji dugoročnih razgraničenja, može se zaključiti da navedene obaveze nisu evidentirane u skladu sa Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor. Također, članom 76. Zakona o budžetima u FBiH propisano je da se rashodi i izdaci priznaju na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose, nezavisno od plaćanja. Navedene obaveze nisu iskazane po zadnjoj instrukciji Federalnog ministarstva finansija što onemogućava realno iskazivanje konsolidovanih finansijskih izvještaja i rezultata za Budžet 2018. godine. Isto je imalo uticaj na iskazivanje obaveza u finansijskim izvještajima koje su manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

Preporuka:

- **Obaveze iskazivati u skladu sa načelom modificiranog nastanka poslovnog događaja, odnosno, članom 76. Zakona o budžetima u FBiH, odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike i trezor.**

8. JAVNE NABAVKE

Plan javnih nabavki Sekretarijata za 2018. godinu usvojen je 29.01.2018. godine u iznosu od 475.652 KM¹² (robe 132.093 KM i usluge 343.559 KM), a toku godine je bilo sedam izmjena i dopuna Plana nakon čega su ukupno planirane nabavke u iznosu od 808.634 KM (robe 468.000 KM i usluge 340.634 KM). Izmjene Plana se najvećim dijelom odnosi na nabavke stalnih sredstava, koje su prvobitnim planom planirane u iznosu od 23.400 KM, a dopunama plana u oktobru 2018. godini uvrstili su postupke nabavke u iznosu od 302.913 KM i to: računarska oprema 40.833 KM, serverska i mrežna oprema 117.000 KM, licence i produženje važećih licenci 120.510 KM, nadogradnja hardverske opreme 35.100 KM i sefovi 7.020 KM.

¹² Iznosi javnih nabavki su iskazani sa PDV-om

Prema pregledu izvršenih postupaka javnih nabavki u 2018. godini provedeni su ukupno postupci nabavki u vrijednosti 445.751 KM od čega su: dva otvorena postupka 174.113 KM, osam konkurentskih zahtjeva za dostavu ponuda 196.841 KM i 58 direktnih sporazuma 74.797 KM. Za nabavku advokatskih usluga - pravna odbrana Vlade FBiH u slučaju radno – pravnih sporova proveden je postupak putem Aneksa II dio B. Zakona o javnim nabavkama. Navedeni postupak je planiran u iznosu od 170.940 KM, a realizacija je bila u iznosu od 2.597 KM.

Izvršen je uvid u sljedeće postupke nabavke: dva otvorena postupka nakon kojih su zaključeni ugovori u vrijednosti od 174.113 KM (nabavka serverske opreme 64.724 KM, nabavka licenci 59.085 KM, produženje važenja postojećih licenci 50.304 KM), tri postupka nabavke putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti 92.372 KM (nabavka računarske opreme 57.427 KM i nadogradnja hardverske opreme 34.945 KM) i jedan postupak putem dodjele ugovora po Aneksu II dio B (pravne usluge). Za testiranje nabavki putem direktnog sporazuma izvršen je uvid u realizaciju ugovora kroz reviziju izdataka i nisu utvrđene nepravilnosti.

Postupak nabavke **mrežne i serverske opreme** pokrenut je odlukom od 19.10.2018. godine i isti je podijeljen u dva LOT-a: LOT 1 – nabavka mrežne opreme i LOT 2- nabavka serverske opreme. Nakon provedene procedure zaključen je ugovor za nabavku serverske opreme sa „QSS“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 64.724 KM. Za nabavku mrežne opreme (planirana vrijednosti 60.916 KM) postupak je poništen odlukom o poništenju postupka od 24.01.2019. godine. Naime, za nabavku mrežne opreme su bila prijavljena dva pravna lica od kojih je komisija za javne nabavke jednog ponuđača eliminisala iz dalje procedure iz formalno - pravnih razloga jer nije dostavio ponudu u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije (tražena je potvrda o solventnosti koja obuhvata i datum objave obavještenja o nabavci, a ponuđač je dostavio ponudu koja je datirana na raniji period). Navedeni ponuđač se žalio na Odluku o izboru najpovoljnijeg dobavljača, te je uložio i žalbu Uredu za razmatranje žalbe, ali je istu povukao u januaru 2019. godine. Međutim, obzirom da je već istekla budžetska godina u kojoj su bila osigurana sredstva za predmetnu nabavku, a da isto nije planirano budžetom za 2019. godinu Komisija je predložila da se navedeni postupak poništi u skladu sa članom 69. Zakona o javnim nabavkama zbog razloga koji su izvan kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke. **Pokretanje postupaka nabavki u zadnjem kvartalu budžetske godine, zbog dužine trajanja procedure u slučaju žalbe, može imati za posljedicu da se isti ne okončaju do kraja budžetske godine u kojoj su i osigurana sredstava.**

9. OSTALI NALAZI

9.1 IMPLEMENTACIJA PREPORUKA VEZANIH ZA UGOVOR O STRATEŠKOM PARTNERSTVU – PROVEDBENI UGOVOR O KOLIČINSKOM LICENCIJANJU

Ugovor o količinskom licenciranju i osiguranju softvera zaključen je 2016. godine za period 2016-2019. godina za 2.100 „kvalifikovanih računara“ (računari koja ispunjavaju tehničke preduslove za instalaciju kupljenog softvera) od čega za 2.000 otkupljenih licenci iz prethodnih ugovora i 100 novih za „desktop paket“, kao i dio serverskih softverskih proizvoda koje koristi Vlada FBiH i federalni budžetski korisnici. Vrijednost ugovora je 1.384.383 USD (bez PDV), sa ugovorenom kvartalnom ratom 115.365 USD (bez PDV). Nakon isteka važenja ovog ugovora Vlada FBiH postaje vlasnik licenci predmetnog softvera.

U skladu sa Uredbom o upravljanju softverskom imovinom Sekretarijat treba da prikupi podatke o broju softverskih licenci u vlasništvu kompanije Microsoft koje koriste sve institucije Vlade FBiH u cilju vođenja centralnog registra o softverskoj imovini, kao i da se izvrši provjera dostavljenih podataka. Na osnovu prikupljenih podataka treba da se stvore uslovi za korištenje pogodnosti ugovora u dijelu pristupnih licenci unaprijeđenjem IT infrastrukture federalnih budžetski korisnika.

U izvještajnoj godini IT sektor Sekretarijata je izvršio raspodjelu kupljenih licenci po budžetskim korisnicima, zatim je istima dostavljen obrazac za prikupljanje zbirnih podataka o vrstama, verzijama i broju iskorištenih licenci desktop operativnih sistema, o korištenju pojedinačnih proizvoda iz paketa MS Office Professional (Word, Excel, Power Point, MS Accessa), operativnih sistema servera i ostalih softverskih proizvoda za servere (MS Exchange, MS SQL Server, Share Point), o broju i starosti desktop računara i servera, kao i potrebama za novim licencama i softverskim osiguranjem licenci za naredni period. Prema dostavljenim podacima prikupljenim putem obrazaca od budžetskih institucija oko 60% računara je starije od pet i više

godina i ne ispunjava uslove za instalaciju novih verzija softvera, a oko 40% institucija u svojoj IT infrastrukturi nema server i samim tim ne koristi u cijelosti pristupnu licencu (CAL) koja je uključena u deskpro paket licenci. Također, samo cca 30% korisnika koristi softverski proizvod MS Access.

Angažovana je vanjska konsultantska firma, da izvrši analizu sadašnjeg stanja vođenja evidencije o licenciranim softverima, kao i da predloži poboljšanje istih i aktivnosti u cilju racionalizacije troškova. U izvještaju je navedeno da je izvršen uvid u cjelokupnu evidenciju licenci i ustanovljeno je da je uspostavljeni registar nekompletan kao i da samo cca 50% federalnih institucija dostavlja popunjene obrasce, a gotovo nijedna sa kompletnim podacima. U izvještaju konsultanta su date sljedeće preporuke: izmjena i dopuna Uredbe u dijelu uvođenja rokova dostave podataka i kaznenih odredbi za nepoštivanje istih nedisciplinovanim institucijama; implementacija softverskog rješenja sa bazom podataka za registar softverske imovine u cilju pojednostavljenja procesa prikupljanja podataka; formiranje stručnog tima koji će izvršiti popis svih računara i servera kao i licenci federalnih budžetskih institucija, a koje se koriste, u cilju formiranja početnog stanja registra. Nije nam prezentirano da je Sekretarijat postupao po prijedlozima i preporukama konsultanta.

Krajem 2018. godine Sekretarijat je podnio izvještaj Vladi FBiH o realizaciji Okvirnog sporazuma o nabavci i isporuci Microsoftovog softvera putem količinskog licenciranja i softverskog osiguranja, za period 2016.-2019. godine sa prijedlogom da se formira interresorna radna grupa koja će definisati novi ugovorni odnos za naredni period za nabavku licenci i softversko osiguranje. U izvještaju je navedeno da su sve institucije dostavile podatke o korištenju licenci, a u istom nije vršena analiza starosti računara kao i korištenja licenci. U vrijeme vršenja revizije data je saglasnost Vlade FBiH za zaključivanje ugovora za naredne tri godine.

Iz naprijed navedenog slijedi da su, iako su prikupljeni podaci, evidentni nedostaci u procesu evidentiranja i kontrole istih, te da je potrebno unaprjeđenje procesa u cilju postizanja bolje efikasnosti istog i osiguranja blagovremenih, kompletnih i tačnih podataka u svrhu planiranja nabavki licenci i što racionalnijeg trošenja budžetskih sredstava.

Preporuka:

- ***Redovno ažurirati evidenciju i provjeru podataka o licenciranim softverima koji koriste budžetski korisnici u skladu sa Uredbom o upravljanju softverskom imovinom u organima i tijelima FBiH i kontinuirano unaprjeđenje procesa evidentiranja i kontrole istih.***

9.2 SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim podacima protiv klijenta u toku su sudski postupci iz radnih odnosa ukupne vrijednosti 323.510 KM iz perioda 2015-2018. godina. Postupci se odnose na tužbe za manje isplaćeni regres, topli obrok, jubilarne nagrade, po osnovu umanjenja osnovice za obračun plate i dnevnica za službena putovanja.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Vlada FBiH je 29.05.2019. godine dostavila Komentar na Nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2018. godinu, u kojem su navedena obrazloženja na date nalaze i preporuke. Obrazloženja koja se odnose na nalaze za: uspostavu sistema internih kontrola, rad Antikorupcionog tima, praćenje realizacije zaključaka Vlade FBiH i angažovanje lica po ugovorima o djelu, smo djelimično prihvatili i ista su ugrađena u konačan tekst Izvještaja.

Za obrazloženja Vlade FBiH koja nismo prihvatili, jer ista nisu adekvatna, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza u Izvještaju, dajemo slijedeća pojašnjenja:

- U obrazloženju za otvaranje namjenskog projektnog računa izvan Jedinog računa Trezora dostavljen je komentar Federalnog ministarstva finansija u kojem se navodi da je Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu propisano da će se navedena sredstva prenijeti na posebni projektni račun Federalnog ministarstva prometa i komunikacija i koristiti po programima koje donosi Vlada FBiH, kada se za to steknu potrebni finansijski i tehnički uslovi. Navedeno obrazloženje ne možemo prihvatiti jer Odluka Vlade FBiH o davanju saglasnosti za otvaranje

namjenskog projektnog računa Federalnog ministarstva prometa i komunikacija, nije u skladu sa članom 2. tačka g) Zakona o trezoru u FBiH;

- **Obrazloženja za nalaze i preporuke date za poslova iz nadležnosti Vlade FBiH, a koji se odnose na usvajanje programa utroška sredstava transfera, odobravanje sredstava tekuće rezerve, usvajanje prijedloga nacrtu Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH i davanje saglasnosti na pravilnike o unutrašnjoj organizaciji budžetskih korisnika, nisu uvažena jer se ista odnose na rad Vlade FBiH kao izvršnog organa vlasti koji prilikom donošenja akata mora osigurati da su isti sačinjeni na osnovu zakonskih i podzakonskih akata koji regulišu datu oblast.**

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec.

Tim za reviziju:

Azra Džeko, dipl.oec-vođa tima

Vildana Hadžović, dipl.oec.-član tima

**Derviša Harbaš, dipl.ing.org.rada-član tima -
IT Revizor**

IV PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu					
Naziv institucije: Vlada Federacije Bosne i Hercegovine					
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	0	42.824	0	0	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)					
Porezi na dobit preduzeća					
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća					
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0	
3. Porezi na platu i radnu snagu	0	0	0	0	
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	
8. Ostali porezi	0	0	0	0	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	42.824	0	0	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija					
Ostali prihodi od imovine					
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu					
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika					
Prihodi od privatizacije					
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju					
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	42.824	0	0	
Administrativne takse					
Sudske takse					
Komunalne naknade i takse					
Ostale budžetske naknade i takse					
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima					
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)					
Neplanirane uplate –prihodi	0	42.824	0	0	
Novčane kazne					
Drugi tekući prihodi					
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija					
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti					
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada					
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova					
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora					
16. Donacije					

	II. RASHODI (od 1 do 7)	15.120.038	9.463.962	10.015.806	-894.463	63
1.	Plate i naknade troškova zaposlenih	3.644.773	3.129.018	3.114.582	-515.755	86
	Bruto plate i naknade plata	3.126.773	2.748.065	2.752.010	-378.708	88
	Naknade troškova zaposlenih	518.000	380.953	362.572	-137.047	74
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	329.261	290.647	291.575	-38.614	88
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	2.003.451	1.569.710	1.562.575	-433.741	78
	Putni troškovi	180.000	79.095	109.881	-100.905	44
	Izdaci za energiju	0	0	0	0	
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	137.500	104.938	97.993	-32.562	76
	Nabavka materijala i sitnog inventara	83.520	67.069	46.925	-16.451	80
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	40.500	17.212	13.157	-23.288	42
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	767.293	753.455	814.755	-13.838	98
	Izdaci za tekuće održavanje	32.000	10.476	10.811	-21.524	33
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	36.942	5.693	8.898	-31.249	15
	Ugovorene i druge posebne usluge	725.696	531.772	460.155	-193.924	73
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	3.987.553	4.474.587	5.047.074	487.034	112
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	170.000	0	170.000	-170.000	0
	Tekući transferi pojedincima	0	46.800	47.000	46.800	
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	3.800.000	4.410.620	4.779.776	610.620	116
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo					
	Drugi tekući rashodi	17.553	17.167	50.298	-386	98
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva	5.155.000	0	0	0	
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	-15.120.038	-9.421.138	-10.015.806	5.698.900	62
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	505.300	19.379.222	170.340	18.873.922	3835
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina	0	18.950.000	0	0	
	Nabavka opreme	200.000	148.830	24.845	-51.170	74
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	255.300	243.680	139.439	-11.620	95
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	50.000	36.712	6.056	-13.288	73
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	505.300	19.379.222	170.340	18.873.922	3835
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-15.625.338	-28.800.360	-10.186.146	-13.175.022	184

	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0	
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	-15.625.338	-28.800.360	-10.186.146	-13.175.022	184

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu odobrilo dana 10.05.2019. godine.

**Sekretar Vlade
Edita Kalajdžić**

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine			
Naziv institucije: Vlada Federacije Bosne i Hercegovine			
Opis	U obračunskom periodu tekuće godine	U istom obračunskom periodu prethodne godine	Procenat (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	919.396	455.613	202
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	468	500	94
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	4.024	3.902	103
4.Kratkoročni plasmani			
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	914.904	451.211	203
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	21.558.601	2.332.704	924
9. Stalna sredstva	23.370.001	4.039.997	578
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	1.811.400	1.707.293	106
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	21.558.601	2.332.704	924
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (A+B)	22.477.997	2.788.317	806
II PASIVA			
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	919.396	455.613	202
19.Kratkoročne tekuće obaveze	577.582	97.768	591
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema zaposlenicima	306.649	279.906	110
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	35.165	77.939	45
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze	35.289.758	389.682	9056
27.Dugoročna razgraničenja	-35.289.758	-389.682	9056
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	21.558.601	2.332.704	924
28.Izvori stalnih sredstava	21.558.601	2.332.704	
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	919.396	455.613	202

Na poziciji „Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine odobrilo dana 10.05.2019. godine.

Sekretar Vlade
Edita Kalajdžić